

‘Een molenaar kán je niet maken, die wordt geboren..’

“Dit was de stellige mening van de heer Schuurman, beroepsmolenaar op korenmolen De Kraai in het Utrechtse Westbroek en het is óók mijn steevaste overtuiging”, aan het woord is Mike Ekelschot (30), beroepsmolenaar van opleiding, ruim twintig jaar actief binnen de molenwereld in de veevoederproductie en consumptiemaalderij en momenteel werkzaam bij de Boerenbond en op de windmolen van Knesselare.

“Mijn vroegste jeugdherinneringen liggen bij de brand van de molen in ons dorp, ik moet toen net drie jaar oud geweest zijn. Een torenhoge, allesverslindende vuurzee deed daar in die ene nacht bijna zes eeuwen molenaarsgeschiedenis voorgoed teniet. De impact van deze gebeurtenis maakte iets wakker in mij, iets wat zelfs nauwelijks te verklaren valt als men niet geloofd in meer dan één leven op aarde.

Waar de ene brandweerman of politie wilde worden was dat voor mij direct duidelijk. Ik heb nooit getwijfeld of volledig geweken van mijn keuze: ik wordt molenaar! Het is geen makkelijke weg geweest en nog steeds niet, maar ik ben trots op wat ik al heb mogen bereiken, alle kennis en ervaring kan niemand mij afpakken. Mijn eerste betaalde baan als molenaar heb ik met zeer veel plezier gedaan, heel die setting voelde juist, het was een thuiskomen. Helaas verdween dit familiebedrijf, zoals ook de volgende twee werkgevers, in een fusie met grotere producenten. Zoiets is ongelofelijk jammer, maar een spijtig resultaat van de grootschalige onpersoonlijkheid van onze huidige welvaartsmaatschappij. In dat opzicht zijn wij als mensen onze natuurlijke roots zeer snel aan het verliezen! Moest het échte molenaarsambacht ooit verdwijnen, dan zijn wij allemaal een stukje armer van geest.”

Wat is er dan zo bijzonder aan de molen en het molenaarsambacht? “Het gevoel! Een molen is ontegenzeggelijk een levend wezen, zij heeft een ziel. Alle generaties die voor jou er op werkten zijn vervlochten in deze ziel. Jij bent een schakel in een eeuwenlange tijdslijn, een onderdeel ten dienste van de molen, zij is er niet ter pleziering van jou. Het is een intensief en intuïtief aanvoelen, het luisteren is daarbij het allerbelangrijkste als je samen met jouw molen aan het malen bent. Zolang je een molen enkel als bouw pakket ziet, een grote collectie van houten onderdelen, en niet openstaat voor de ziel dan zal zij jou niets vertellen en jij haar dus nooit begrijpen. Laat staan dat je dan ooit een goed ‘meester van de molen’ kan worden. Zonder zo’n vervlechting kom je er gewoon niet, maar zoiets vergt ook veel tijd en de meeste ‘hobby-molenaars’ hebben die tijd niet, of erger, willen deze tijd niet schenken.”

Voor jou is er dus een verschil tussen de molenaars? “Klopt, veel van die zogenaamde gediplomeerde meester-vrijwillige-molenaars denken molenaar te kunnen worden door het eindeloos plaatjes van molentjes te bekijken of veel theorie te leren waardoor zij alle molenonderdelen van buiten bij naam kennen. Een iets jongere trend lijkt het beheren van zoveel mogelijk molens, alsof ze een postzegel-collectie aanleggen! In de winter of koude werken hebben de meesten zelfs schrik van, deze hebben het begrip “molenseizoen” ingevoerd, maar het werkelijke seizoen zijn de herfst- en wintermaanden als je bij storm en ontij aan de lichte staat en de wieken buiten voorbij schieten, zij zitten dan thuis binnen voor de stoof.

Het procentuele aantal echte molenaars onder de vrijwilligers is dan ook schrikwekkend laag, want molenaar ‘zijn’ is namelijk zoveel meer dan een beetje ‘wiekdraaien’ voor een klein paar uurtjes op een zes maand per jaar, zoals je nu ziet op een groot aantal molens. Molenaar ben je elke dag, als je wakker wordt moet de eerste vraag in je gedachte zijn wat het weer vandaag brengt, of je molen goed staat en of er nog maalgoed is. Je moet weten van het graan nog vóór het op jouw molen ligt, kennis hebben van het meel en zaken zoals het vochtgehalte, valgetal en mengingen. Daarnaast komt er ook nog eens de broodnodige zakelijke en administratieve kennis bij, een molenaar is per slot van rekening naast vakman ook steeds ondernemer.

Enkel het fingerspitzengefühl samen met de hechte band die je opbouwt met één molen, jouw molen, maakt dan ook dé molenaar en onderscheid hem van de amateurs. Nee, echte molenaars zijn méér dan zeldzaam, zoiets moet in jezelf zitten, het is aangeboren of niet..”

contactgegevens:

Mike D. EKELSCHOT

gediplomeerd ambachtelijk & industrieel maalder, lid-AKG, lid-WMM, gecertificeerd molenmaker

Molendreef 28, 9880 Sint-Maria-Aalter
0498/60.47.40

bron: ongepubliceerd interview